

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Fakulta bezpečnostního inženýrství

Katedra ochrany obyvatelstva

Katalog opatření pro mimořádné situace v obci

Catalog of Measures for Extraordinary Situations in a
Municipality

Student: Zuzana Mrovcová

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Vilém Adamec Ph.D.

Studijní obor: 3908R003 Havarijní plánování a krizové řízení

Datum zadání bakalářské práce: 15.6.2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 20.4.2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Zuzana Mrovcová**

Studijní program: B3908 Požární ochrana a průmyslová bezpečnost

Studijní obor: 3908R003 Havarijní plánování a krizové řízení

Téma: Katalog opatření pro mimořádné situace v obci
Catalogue of Measures for Extraordinary Situations in a Municipality

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Navrhněte katalog opatření pro mimořádné situace v obci.

Charakteristika práce:

Proveďte rešerši předmětné problematiky. Analyzujte současný stav. Vypracujte návrh katalogového listu. Zdůvodněte navržené řešení. Pro stanovení technických údajů vycházejte z podmínek vybrané obce.

Seznam doporučené odborné literatury:

Šenovský, M., Adamec, V.: Základy krizového řízení, SPBI Spektrum, 2001, Ostrava, ISBN: 80-86111-95-4

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MV č. 328/2000 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.

internetové odkazy

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D.**

Datum zadání: 15.06.2011

Datum odevzdání: 20.04.2012

doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Pavel Poledňák, Ph.D.
děkan fakulty

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že

- jsem byl/a seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (dále jen VŠB – TUO), dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- beru na vědomí, že VŠB – TUO má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou/bakalářskou práci užít v souladu s § 35 odst. 3 ²⁾;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má právo VŠB – TUO na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého VŠB – TUO nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Jméno, příjmení

Zuzana Mrovcová

Adresa

Bolatice, Borová
Hlavní 9, 74723

Dne: V Ostravě 20. dubna 2012

Podpis:.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47 Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Místopřísežné prohlášení

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně.“

V Ostravě 20.4. 2012

.....
Zuzana Mrovcová

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala panu doc. Ing. Vilému Adamcovi Ph.D. za výborné vedení a poskytnutí důležitých rad a informací pro vypracování této práce, a také bych chtěla poděkovat zaměstnancům odboru krizového řízení Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje paní Ing. Danuši Kratochvílové a panu Ing. Martinu Mrázkovi za poskytnutí některých informací a ochotu se mi věnovat.

Anotace

MROVCOVÁ, Z. Katalog opatření pro mimořádné situace v obci. Ostrava 2012. Bakalářská práce na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Vilém Adamec Ph.D.

Klíčová slova: mimořádná situace, plán opatření, katalogový list, karta opatření, obec, starosta,

Bakalářská práce se zabývá řešením krizových situací v obci. Navrhuje opatření pro jejich řešení a má za úkol zvýšit úroveň připravenosti bezpečnostního systému obce. Cíl je navrhnout katalog opatření pro mimořádné situace v obci, který bude sestaven z katalogových listů a karet. Měl by sloužit nejen jako metodická pomůcka, ale i jako podklad pro vzdělávání.

The annotation

MROVCOVÁ, Z. Catalog of Measures for Extraordinary Situations in a Municipality. Ostrava 2012th. Bachelor thesis at the Faculty of Safety Engineering VŠB - Technical University of Ostrava. Thesis supervisor doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D.

Key words: extraordinary situation, plan of measures, datasheet, card of measures, municipality, mayor,

The Bachelor Thesis deals with the solution of critic situations in a municipality. It suggests measures for solutions of critic situations and the task of the thesis is to increase the level of the municipality's security system's preparedness. The ain of the thesis is to design a catalog of measures for extraordinary situations in a municipality, which will be created from datasheets and catalog's cards. The catalog should serve not only as a methodological tool, but also as a background paper for education.

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Rešerše	9
3	Analýza současného stavu.....	11
3.1	Vybrané úkoly orgánů obcí v oblasti bezpečnosti	11
3.1.1	Orgány obce	11
3.1.2	Obecní úřad	11
3.1.3	Obec	11
3.1.4	Starosta obce	12
3.1.5	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce	12
3.2	Zjištění možných účastníků při řešení mimořádných situací.....	12
3.3	Současný stav bezpečnostních dokumentací v obcích.....	13
3.3.1	Příručka pro starosty obcí k řešení mimořádných a krizových situací	13
3.3.2	Krizová karta obce Moravskoslezského kraje	14
3.3.3	Plán činností orgánů obce Jihomoravského kraje	15
3.3.4	Katalog krizových opatření Pardubického kraje.....	16
3.4	Současný stav bezpečnostní dokumentace v obci Bolatice	17
3.4.1	Povodňový plán	17
3.4.2	Koncepce obce Bolatice.....	18
3.5	Analýza rizik na území obce.....	19
4	Katalog opatření pro mimořádné situace	20
4.1	Popis katalogu opatření.....	20
4.2	Obsah katalogu opatření	20
4.2.1	Karta varování a informování	21
4.2.2	Karta varovných textů.....	21
4.2.3	Katalogový list opatření	22
4.2.4	Karta nouzového přežití obyvatel	22

4.2.5	Karta kontrolního seznamu	23
4.2.6	Mapový podklad	23
4.3	Návod k použití katalogu a jeho další možné využití	24
5	Závěr	25
6	Seznam použité literatury	27
7	Přehled obrázků a tabulek	28
8	Seznam zkratk	28
9	Seznam příloh	29

Přílohy

1 Úvod

Žijeme v době, kdy mimořádné situace jsou tatřka na denním pořádku, mají čím dál, tím větší rozsah a také se objevují stále nové.

„Bezpečnou společnost ve vztahu k mimořádným událostem a krizovým situacím lze charakterizovat jako společnost, která má přijatý soubor právních, technických, organizačních, finančních, vzdělávacích a dalších ochranných opatření k minimalizaci, resp. k překonání následků mimořádných událostí a krizových situací a v praxi ho úspěšně realizuje. Bude ji vytvářet veřejná správa, která zabezpečí podmínky pro přístup občanů k informacím o rizicích vzniku mimořádných událostí, možných následcích a zároveň o přijatých opatřeních k ochraně jejich životů a zdraví, majetku a životního prostředí. Zejména obec za pomoci složek IZS musí více sehrávat rozhodující roli v informovanosti, resp. přípravě občanů k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádných událostech a krizových situacích.“¹

Takto máme definovanou bezpečnou společnost a pozici obce v koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2015. To, že by obec měla sehrát rozhodující roli v informovanosti, přípravě a ochraně občanů, je hlavní myšlenkou celé této práce. Řešit nedostatečnou připravenost obce a jejího obyvatelstva na mimořádné situace, kterými je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárií, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací², je pro tuto práci stěžejní.

Tato bakalářská práce se věnuje problematice řešení krizových opatření na úrovni obce. Každá obec má povinnost plnit na svém území mnoho úkolů v oblasti bezpečnosti jako je např. ochrana veřejného pořádku³, ochrana před povodněmi⁴ a jiné. Cílem je vytvořit katalog opatření pro mimořádné situace v obci. Jedná se o pomůcku, která má být nápomocna při řešení mimořádných situací na území obce. Bude řešit koordinaci při varování, informování a nouzovém přežití obyvatel v obci postižené mimořádnou situací. Praktická aplikace bude provedena na obec Bolatice v Moravskoslezském kraji. Práce navazuje na Koncepci bezpečnosti obce Bolatice[3].

¹ Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, 2008, str. 2 [4]

² Zákon č. 239/2000 Sb., §2 písm. b.

³ Např. § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁴ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

2 Rešerše

Na základě rešerše byly dosaženy tyto výsledky:

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému [1]

Zákon o integrovaném záchranném systému stanovuje působnost a pravomoc orgánů územních samosprávných celků⁵, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a záchranné a likvidační práce při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu, které jsou potřebné pro definování účastníků v katalogu opatření.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení [2]

Zákon stanoví působnost a pravomoc orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury.

Koncepce bezpečnosti obce Bolatice [3]

Dokument obsahuje poznatky o výskytu mimořádných událostí na území obce, odhady vývojových trendů a návrh opatření k ochraně územní a zvýšení úrovně bezpečnosti obyvatel obce v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu.

TRUBAČOVÁ, D. *Metodika zpracování plánu činnosti obce pro řešení mimořádných událostí* [5]

Jedná se o diplomovou práci na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, která se zabývá připraveností obce na mimořádnou událost. Obsahuje návrh metodiky zpracování plánu činností obce pro řešení mimořádných událostí a vzorový plán.

KRIZPORT, *Portál krizového řízení pro Jihomoravský kraj* [9]

Portál KRIZPORT je veřejným portálem krizového řízení v Jihomoravském kraji, jehož cílem je přinášet veřejnosti i odborníkům věrohodné a aktuální informace z oblasti přípravy a řešení mimořádných událostí a krizových situací v kraji. Portál se skládá z veřejné sekce (přístup pro každého uživatele internetu) a neveřejné sekce (přístup jen pro vybrané uživatele). Portál provozuje Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje.

⁵orgány kraje, obce s rozšířenou působností, obce

TYPOVÉ PLÁNY [10,11]

Typový plán je dokument, kterým jeho zpracovatel stanoví pro jednotlivé druhy krizových situací ve své působnosti doporučené (typové) postupy, zásady a opatření pro jejich řešení. Cílem typového plánu pro řešení krizové situace je provést utřídění a standardizaci informací o krizové situaci. Za účelem zhotovení typových plánů byl vytvořen Metodický pokyn ke zpracování typových plánů pro řešení krizových situací. Typové plány se zpracovávají na konkrétní typy krizových situací v aktualizované specifikaci odpovědnosti uvedené v materiálu Ministerstva vnitra s názvem „Harmonogram přípravy a zpracování krizových plánů“, který byl schválen usnesením Bezpečnostní rady státu č. 295/2002. V zásadě jsou tyto plány používány v terénu a pro tuto práci budou nápomocny jejich obsahem. Konkrétně činností jednotek PO na místě zásahu.

3 Analýza současného stavu

Pro analýzu současného stavu bezpečnosti na úrovni obce budou uvedena práva a povinnosti obce, orgánů obce a starosty obce. Bude také provedena analýza současného stavu bezpečnostní dokumentace na třech úrovních, a to celorepublikové, krajské a dokumentace v obci Bolatice. Výsledky analýz nám budou nápomocny k vytvoření katalogu opatření a jeho obsahu. K této analytické části připojíme i analýzu rizik území, která je již zhotovena v bezpečnostní koncepci obce Bolatice a je významná pro určení rizik na území obce.

3.1 Vybrané úkoly orgánů obcí v oblasti bezpečnosti

Úkoly jsou obsahem zákonů⁶ a jsou stanoveny orgánům obce obecně, vyjmenováni jsou zejména starosta obce, obecní úřad a obec. Dále budou uvedeny jen ty úkoly, které jsou pro tuto práci stěžejní.

3.1.1 Orgány obce

Orgány obce se při přípravě a vzniku mimořádné nebo krizové situace podílejí na zajišťování připravenosti organizované starostou obce, provádějí také záchranné a likvidační práce a podílejí se na ochraně obyvatelstva. Za tímto účelem mohou zřídit zařízení civilní ochrany.

3.1.2 Obecní úřad

Obecní úřad při přípravě a vzniku mimořádné nebo krizové situace seznamuje právnické osoby v obci s možným ohrožením a s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a také ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení. Jestliže má v péči materiál civilní ochrany, hospodaří s ním. Zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob, podílí se na nouzovém přežití obyvatel obce, na zajištění veřejného pořádku a shromažďuje údaje o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí.

3.1.3 Obec

Obec při přípravě na mimořádné a krizové situace uzavírá v případě potřeby s právnickými osobami smlouvy ke splnění úkolů vyplývajících z krizových plánů, vyčleňuje ve svém rozpočtu pro příslušný rok potřebný objem finančních prostředků k zajištění přípravy na krizové situace a provádí finanční zabezpečení krizových opatření. Zveřejňuje nařízení, která byla vyhlášena pro zajištění bezpečnosti v obci, vyvěšením na úřední desce obecního

⁶ Zákon č.239/2000 Sb., [1] a zákon č. 240/2000 Sb., [2]

úřadu a dalšími způsoby v místě obvyklými a uhrazuje z obecního rozpočtu náklady vynaložené na provedení záchranných a likvidačních prací.

3.1.4 Starosta obce

Starosta obce při přípravě na mimořádné události zajišťuje připravenost obce na mimořádné události, za tímto účelem zřizuje krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán. Provádí také úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení, úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností. Odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků určených ministerstvem vnitra (dále jen „MV“) a jeho pomůcek krizového řízení. Mezi nejdůležitější úkoly, které plní starosta obce patří varování a informování osob, nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím, organizaci evakuace osob z ohroženého území a v podmínkách obce poskytnutí nouzového přežití obyvatel. Je oprávněn vyzvat právnické a fyzicky podnikající osoby (dále jen právnické osoby) a fyzické osoby k osobní nebo věcné pomoci, ukládá při nebezpečí z prodlení právnickým osobám povinnost poskytnout věcný prostředek a informuje o jeho uložení hejtmana kraje, vydává potvrzení o poskytnutí věcného prostředku a zabezpečuje vrácení poskytnutého věcného prostředku tomu, kdo prostředek poskytnul.

3.1.5 Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále jen „JSDH“), kterou obec zřizuje a spravuje na základě zákona⁷, je nástrojem obce při provádění záchranných a likvidačních prací. JSDH plní také úkoly na úseku ochrany obyvatelstva⁸.

3.2 Zjištění možných účastníků při řešení mimořádných situací

Na základě provedené analýzy a konzultací s odbornou veřejností je možno definovat účastníky, kteří se mohou účastnit řešení vzniklé mimořádné nebo krizové situace na úrovni obce. Jde o

- starostu obce
- zaměstnance obecního úřadu
- záchranné a pomocné složky (JSDH a technické služby)
- právnické osoby
- fyzické osoby
- spolky a organizace v obci (např. Římsko-katolická farnost Bolatice, Fotbalový klub)

⁷ § 68 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ § 21až 28 vyhlášky MV č. 247/2001 Sb., [14]

3.3 *Současný stav bezpečnostních dokumentací v obcích*

Vzhledem k tomu, že starosta obce, příp. obecní úřad, **nemá povinnost** dle platné legislativy vypracovat žádný plán (příp. jinou dokumentaci) pro přípravu nebo odezvu obce na mimořádné události, jak je tomu na jiných úrovních řízení, ručí jen za udržování pomůcek stanovených MV.⁹ V České republice však existují snahy o vytvoření bezpečnostních dokumentů nejen na úrovni MV, také kraje se snaží o jejich vytvoření pro pomoc obcím v krizových situacích. Dále budou uvedeny pomůcky a metodiky, které vznikly na MV a krajích pro jejich podporu. Jedná se výhradě o materiály poskytované obcím v dané působnosti.

3.3.1 *Příručka pro starosty obcí k řešení mimořádných a krizových situací*

Příručka poskytuje základní informace pro starosty obcí v oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému a ochrany před povodněmi. Vytvořili jej odborníci MV - Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru roku 2011. Byla přednesena na celorepublikové úrovni.[11]

Obsahuje:

1. Vymezení základních pojmů

2. Řešení mimořádných událostí

- a) Příprava obce na mimořádné události
- b) Podíl obce na provádění záchranných a likvidačních prací
- c) Ochrana obyvatelstva
- d) Finanční zabezpečení

3. Řešení krizových situací

- a) Příprava na řešení krizových situací
- b) Řešení krizové situace po vyhlášení krizového stavu
- c) Krizové štáby obcí s rozšířenou působností
- d) Finanční zabezpečení krizových opatření

4. Ochrana před povodněmi

- a) Stupně povodňové aktivity
- b) Povodňové orgány
- c) Povodňové plány
- d) Obnova území po povodni

⁹ Zákon č.240/2000Sb., § 21 odst. 2 písm. d)

5. Další zdroje informací

6. Přílohy

- a) Zvláštnosti provádění evakuace v rámci povodňové ochrany
- b) Zvláštnosti provádění evakuačních opatření v okolí jaderných zařízení
- c) Obsahové zaměření a doporučené formy přípravy obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku mimořádných událostí v podmínkách obce

Jedná se více o teoretickou než praktickou pomůcku, z tohoto dokumentu vyčteme hlavně zákonné jednání a různé definice vztahující se na úroveň obce. Pro katalog opatření nám bude nápomocna část ochrana obyvatelstva, kterou využijeme pro vytvoření karty varování a informování.

3.3.2 Krizová karta obce Moravskoslezského kraje

Zaměstnanci Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje vytvořili metodiku pro zřízení krizové karty obce. Hlavním úmyslem bylo poskytnout orgánům krizového řízení obce jednoduchý nástroj se základními údaji pro rychlou orientaci a využití při řešení mimořádných událostí a krizových situací v obci.

Karta je určena pro obce I. a II. stupně. Údaje se zobrazují v tabulkách a na mapových podkladech. Formát byl určen pro větší obce¹⁰ 4 strany formátu A4 - složený dvoulist (2 strany A4 s potřebnými údaji ve formě tabulek, z druhé strany mapa A3), pro malé obce 2 strany formátu A4 - jeden list (jedna strana s potřebnými údaji ve formě tabulek z druhé strany mapa A4). [7]

Tabulka obsahuje základní kontakty tísňových linek, havarijních služeb, rizika v obci, varování a informování obyvatel obce, způsob evakuace, možnosti a kapacity obce pro řešení krizových situací a dalších mimořádných událostí, složení povodňové komise a evakuační komise a další údaje dle potřeb obce. V mapě jsou vyznačeny zdroje rizik a významné objekty v obci. Zpracovatel této pomůcky je obec za metodické pomoci příslušného územního odboru HZS MSK ve spolupráci s příslušnou ORP.[7]

Tato metodická pomůcka je spíše praktická. Krizová karta obce bude použita jako návrh pro vytvoření samotné karty varování a informování a karty nouzového přežití obyvatel.

¹⁰ „větší obce“ = města a ostatní obce zvláště zatížené možným vznikem krizové situace nebo závažné mimořádné události

3.3.3 *Plán činností orgánů obce Jihomoravského kraje*

Plán je základním dokumentem obecního úřadu pro zabezpečení úkolů a opatření na ochranu života, zdraví, majetku nebo životního prostředí při vzniku mimořádných událostí (MU). Vytvořili ho pracovníci odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení v Jihomoravském kraji. Vzor plánu byl zaslán všem zástupcům obcí v kraji, aby jej řádně vyplnili a mohli jej v budoucnu používat. Je uložen na přístupném místě a jsou s ním seznámeny všechny v něm uvedené osoby. Dokument se projednává zastupitelstvem obce, je schválen a podepsán starostou obce. [8]

Obsahuje:

A. Základní údaje o obci

1. Geografické
2. Demografické
3. Popis infrastruktury

B. Analýza možného ohrožení (rizika)

C. Síly a prostředky k likvidaci mimořádných událostí, dislokované na území obce

1. Základní složky integrovaného záchranného systému
2. Ostatní složky integrovaného záchranného systému

D. Základní opatření při vzniku mimořádné události

1. Vyrozumění
2. Varování obyvatelstva
3. Ukrytí
4. Individuální ochrana
5. Evakuace
6. Nouzové přežití
7. Humanitární pomoc

E. Metodika činností krizového štábu obce (obecního úřadu)

F. Přílohy

1. Možný text tísňové informace pro obyvatelstvo
2. Možný text pokynu pro obyvatelstvo k provedení evakuace
3. Seznam evakuovaných osob

Metodická pomůcka bude nápomocna pro zjištění možného obsahu karet v tomto katalogu opatření.

3.3.4 Katalog krizových opatření Pardubického kraje

Katalog krizových opatření je obsahem krizového plánu Pardubického kraje. Cílem materiálu je poskytnutí podpory při řešení krizových (havarijních) situací pracovníkům integrovaného záchranného systému (IZS). Tento manuál by měl vést řídícího pracovníka do té doby, než se sám dostane do stavu neovlivněného emocemi nebo jej lze také chápat jako možný startér činnosti pověřených pracovníků v případě, že zaběhnuté a standardní postupy jsou zablokovány silným emotivním prožitkem řídícího pracovníka, který může stejně jako kdokoliv jiný, být událostí zaskočen. Obsahuje postupy zajištění opatření při výskytu mimořádné události, celkem 24 typových situací. V tabulce č.1 je ukázán příklad situace Vichřice.[6]

Je nutno podotknout, že Pardubický kraj má tuto část krizového plánu kraje veřejně přístupnou a zveřejněnou na svých internetových stránkách.

Tabulkač.1 Katalogový list Vichřice [6]

Poř.č	Opatření	Vykonává	Poznámka
1	Monitoring meteorologické situace	Český hydrometeorologický úřad	V případě nutnosti- OPIS GR HZS v Praze
2	Aktivace a užití systému vyrozumění a varování	IZS – OPIS, státní i soukromé hromadné sdělovací prostředky	
3	Úschova lehkých a sypkých materiálů	Organizace, obyvatelstvo, IZS, MěP	
4	Kotvení lehkých staveb a komínů, uzavírání a bednění oken a dveří	Organizace, obyvatelstvo, stavební organizace	V případě připravených úkrytů a kotevních základů (možnost improvizace)
5	Montáž větrných šípů u citlivých a důležitých staveb, zpevnění a zpohotovení a využití úkrytů CO	Organizace, CO podniků, obyvatelstvo, státní správa	Těžké, ale manipulativní a ukotvitelné díly
6	Ochrana obyvatelstva ukrytím v tlakově odolných krytech, sklepiích nebo v přízemí domů	Správci domů, krytová družstva CO podniků (bez přípravy kolektivních filtrů)	V případě akutního stavu vyhledat prohlubně a dutiny zemského povrchu, resp. zalehnout v nejnižším místě terénu (nelze užít u tornáda)
7	Zprůjezdnění komunikací (silnic, železnic a vodních toků)	Správa údržby silnic, IZS, České dráhy, Povodí a ostatní organizace	
8	Oprava infrastrukturních sítí	Příslušní správci sítí (VČE – přenosové soustavy, teplotenské rozvody)	
9	Úklid trosk, likvidace lesních polomů, vyvrácených stromů sadové plochy měst a obcí	IZS, stavební a dopravní organizace dle plánu nezbytných dodávek, České lesy a soukromí vlastníci lesa, obecní úřady	Přednostní zprůjezdnění dopravních cest
10	Vyhodnocení škod	Pojišťovací společnosti, specialisté a soudní znalci	

Katalog krizových opatření je nejvíce podobný Katalogu opatření pro mimořádné situace v obci. Jeho obsah a složení bude pilířem karet opatření. Nápomocny budou nejvíce samotná opatření a poznámky, které upozorňují na možné odlišnosti v řešení.

3.4 *Současný stav bezpečnostní dokumentace v obci Bolatice*

V současné době má obec Bolatice vypracovanou bezpečnostní dokumentaci pro povodně a to Povodňový plán a již zmíněnou Koncepci bezpečnosti obce Bolatice. [14,16]

3.4.1 *Povodňový plán*

Povodňový plán obce Bolatice byl zpracován v roce 2005 starostou obce Mgr. Herbertem Paverou. Jako účastněné strany byly přizváni správce vodního toku „Opusta-Zemědělská vodohospodářská správa - oblast Povodí Odry, správce kanalizací v obci Bolatice - Technické služby Bolatice, s. r. o., vlastník kanalizace v obci Bolatice - Obec Bolatice a vlastník suchých poldrů - Obec Bolatice. Tato dokumentace byla schválena Radou obce v usnesení č. 191/55/n. Obsah povodňového plánu je uveden dále.

1. Charakteristika území obce Bolatice

První část charakterizuje území, definující polohu obce a druh možného ohrožení. Jsou zde uvedena protipovodňová opatření, rozpis hrází, jejich objem, dobu prázdnění a další důležité informace o hrázních dílech. Obsahuje také popis záplavových oblastí.

2. Druh a rozsah ohrožení

Dále povodňový plán obsahuje druh a rozsah ohrožení. Zde je popsán jako hlavní kámen úrazu příliv splavné půdy z okolních polí, obhospodařovaných zemědělským družstvem Opavice a.s., s tím je proto potřebné být ve stálém kontaktu. Vyskytuje se zde i možnost protržení hráze, je tedy nutné mít stále připravenou velkou plastovou folii na přikrytí hráze a také je nutno počítat se zvednutím přelivové hrany.

3. Organizace povodňové služby

V další části plánu jsou rozepsáni členové povodňové komise, jejich jména, funkce v povodňové komisi, adresy a kontakty pracovní i soukromé. Je zde uvedena hlásná povodňová služba, hrázní hlídky a další údaje jako umístění hlídek, jména a adresy jejich členů, funkce a telefonní kontakty. Hlídky jsou umístěny na 6. stanovištích. Součástí je také kanalizační hlídka, sledující při vytrvalých a prudkých deštích množství vody probíhající kanalizační stokou a informující členy povodňové komise.

4. Informační zabezpečení

Zde jsou uvedena důležitá telefonní čísla tísňového volání a telefonní čísla pohotovostních a havarijních služeb dodavatelů elektrické energie, plynu a vody.

5. Evidenční a dokumentační práce

Zápisů bude provádět zapisovatelka nebo jiný pověřený zaměstnanec OÚ.

6. Přílohy

V příloze je mapa obce v přiměřeném měřítku s vyznačením zátopového území a nádrží, mapa obce s vyznačením ústupových cest, objížděk a náhradního ubytování a Povodňová komise správního obvodu ORP Kravaře.

Sbor dobrovolných hasičů Bolatice má také vypracovaný plán likvidace havárií i katastrof včetně požárů ve významných objektech obce i ve firmách.[14]

3.4.2 Koncepce obce Bolatice

Koncepce řeší problematiku bezpečnosti v obci na vysoké úrovni. Jako navrhovaných opatření v Koncepci bezpečnosti, je opatření pro zvýšení úrovně připravenosti bezpečnostního systému obce, dále pak zpracování plánu varování a informování obyvatelstva v obci a také plán nouzového přežití. Tyto dva plány jsou hlavním důvodem pro vypracování Katalogu opatření. Jeho obsah se bude od těchto dokumentů odvíjet.

Poznatky o situaci v obci byly získány také z provedené bezpečnostní analýzy v Koncepci bezpečnosti obce Bolatice.

„Současnou bezpečnostní situaci v obci lze považovat za odpovídající identifikovaným rizikům plynoucím z velikosti obce, její geografické polohy, struktury obyvatelstva a provozovaných aktivit. Opatření připravovaná v rámci Strategického plánu rozvoje obce lze považovat za přiměřená očekávané situaci. I přes příznivé hodnocení bezpečnostní situace v obci se navrhuje, s ohledem na výsledky bezpečnostních analýz a očekávaný vývoj v obci, přijmout doplňková opatření¹¹“

Bezpečnost v obci Bolatice je v současné době zajišťována obvodním oddělením Policie ČR v Kravařích, JSDH Bolatice a JSDH Borová. Dále také obecní úřad spolupracuje s bezpečnostní agenturou BOIS.

¹¹ Koncepce bezpečnosti obec Bolatice, 2011, str. 20

3.5 Analýza rizik na území obce

Analytické práce, které mají zaměření na výskyt možných zdrojů rizik v obci, jsou orientovány několika směry. Jedním je provedení bezpečnostní analýzy priorit a opatření strategického plánu, dalším směrem pak provedení analýzy výskytu mimořádných událostí na území obce. Pro potřebu analýzy rizik byly mimořádné situace z hlediska jejich výskytu rozděleny na dvě části. První částí byly mimořádné události s denním výskytem a druhou mimořádné situace s nízkou četností výskytu. Sledování jejich výskytu bylo omezeno na posledních cca. 100 let. [3]

Na základě výsledků analýzy výskytu mimořádných událostí s denním výskytem upřednostnila ustálená pracovní skupina tyto mimořádné události: dlouhotrvající sucho, narušení dodávek pitné vody, elektrické energie a dodávek plynu, narušení funkčnosti obecního úřadu, přirozená povodeň z přívalových dešťů, narušení veřejného pořádku, sněhová kalamita a vichřice. [3]

- (a) Dlouhotrvající sucho
- (b) Narušení dodávek elektrické energie
- (c) Narušení dodávek pitné vody
- (d) Narušení dodávek plynu
- (e) Narušení funkčnosti obecního úřadu
- (f) Zápavy v obci
- (g) Narušení veřejného pořádku
- (i) Sněhová kalamita
- (j) Vichřice

Jako metoda pro celkové zhodnocení rizik v obci byla zvolena matice rizik, ve které jsou posuzovaná rizika znázorněna na obrázku č.2. Je zde uvedena i legenda. [3]

Dopad						Velikost rizika R(u)	
velmi značný (5)						Barevně	Popisem
značný (4)			(b),(c),(d)				
střední (3)		(a)		(f)			
malý (2)			(h)				
velmi malý (1)		(e)	(i)		(g)		
	velmi nízká (1)	nízká (2)	střední (3)	vysoká (4)	velmi vysoká (5)		
						Pravděpodobnost	

	Velmi vysoké
	Vysoké
	Střední
	Nízké

Obrázek č.1: Matice rizik a legenda [3]

4 Katalog opatření pro mimořádné situace

V těchto kapitolách se bude Katalog opatření navrhovat. Pro popis a obsah katalogu využijeme použitých analýz a poznatků z praxe. Jak bylo rozebráno v jiných kapitolách této práce, Katalog opatření vyšel z požadavku na zlepšení bezpečnosti na území obce Bolatice a má pomoci nejen starostovi obce a zaměstnancům obecního úřadu, ale také občanům a podnikajícím osobám, při přípravě a řešení mimořádných situací.

4.1 *Popis katalogu opatření*

Na základě výsledků analytických prací a po konzultacích s odborníky v praxi byly pro tvorbu katalogu opatření přijaty následující zásady:

- stručný,
- výstižný
- krátký

Katalog je obecně vhodně uspořádaný seznam, může mít různou formu, zvláštním případem katalogu je např. kartotéka, která se skládá z karet¹². V této podobě se navrhuje i katalog opatření. Katalogové listy a karty jsou navrženy ve velikosti A4. Vzhled katalogových listů a karet je uspořádán formou tabulek, každá z karet a katalogových listů bude zalisována a uložena do kroužkového pořadače tak, aby je bylo možno vyjmout a mohly být použity v terénu za jakéhokoli počasí.

4.2 *Obsah katalogu opatření*

Pro katalog opatření na základě analýzy rizik území uvedené v kapitole 3.5 a diskuzí, se navrhuje prozatímní počet 14. katalogových listů a karet. Jejich počet se může zvyšovat v důsledku možnosti výskytu nových mimořádných situací na území obce nebo zvyšování počtu opatření (např. katalog neobsahuje kartu ukrytí, pozdější možné analýzy mohou považovat toto opatření za nutné). Na rubové straně desek katalogu bude nalepen jeho obsah. V důsledku příliš velkého rozsahu této bakalářské práce, se omezíme jen na vytvoření vzorových karet, ty jsou uloženy v přílohách práce.

¹²ABZ.cz: slovník cizích slov[15]

Pro katalog opatření MS v obci Bolatice se navrhuje tyto karty a katalogové listy:

a) Karta varování a informování + telefonní seznam	1Ks
b) Karta varovných textů	1Ks
c) Katalogové listy opatření	9Ks
d) Karta nouzového přežití obyvatel	1Ks
e) Karta kontrolního seznamu	1Ks
f) Mapový podklad + seznam objektů a míst	1Ks

4.2.1 Karta varování a informování

Karta je určena pro varování a informování právnických osob podnikajících na území obce, osob vyskytujících se na území obce a orgánů obce. Obsahuje telefonní seznam tj. jména, adresy a kontakty na důležité osoby v obci [13], způsob varování a informování, popřípadě náhradní řešení. Dále osoby, které budou tyto opatření provádět, jak a jakými prostředky a další důležité poznámky. Vzor této karty je obsažen v Příloze č.1.

4.2.2 Karta varovných textů

Karta slouží jako doplňková k předešlé a obsahuje texty, které se budou vysílat v prostředcích pro varování (rozhlas, megafony), na úřední desce, uveřejňovat na místech k tomu obvyklých a na internetových stránkách obce a sboru dobrovolných hasičů.

Obsahuje:

- a) VAROVNOU ZPRÁVU = např., *Vážení občané, vyslechněte hlášení místního rozhlasu.*

Českým hydrometeorologickým ústavem byla vydána výstraha pro území Moravskoslezského kraje o možnosti vzniku vichřice-orkánu. Může dojít k výpadkům elektrického proudu, poranění osob letícími předměty či poškození majetku.

- b) POKYNY = např. *„Věnujte pozornost této výstraze a v případě, že vichřice-orkán zasáhne naši obec, řiďte se následujícími pokyny:*

- zůstaňte doma, a pokud to není nezbytně nutné, nikam nevycházejte ani nevyjíždějte,*
- zkontrolujte uzavření všech oken a dveří, v případě orkánu je zabedněte*
- v blízkosti domu (na zahradě) upevněte nebo uschovejte volně položené předměty,*
- odveďte do bezpečí zvířata,*
- odvezte do garáže, příp. jiného krytého místa automobil,*
- držte se dále od oken a nezdržujte se v místnostech těsně pod střechou,*
- najděte si bezpečnou místnost v nižších podlažích nebo ve středu budovy,*
- nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů“*

POZNÁMKY = např. *„OPAKUJTE VŽDY 3X V INTERVALU 30. MIN DO UKONČENÍ VÝSTRAHY !!!“*

Vzor této karty najdete v Příloze č.2

4.2.3 Katalogový list opatření

Tento list předurčuje úkoly osobám a orgánům, které jsme si definovali v kapitole 3.1. Úkoly se týkají mimořádných situací, které jsou obsahem kapitoly 3.5, jde o dlouhotrvající sucho, narušení dodávek elektrické energie, narušení dodávek plynu, narušení dodávek pitné vody, vichřici, sněhovou kalamitu, narušení veřejného pořádku, záplavy v obci a nefunkčnost obecního úřadu.

Každá osoba uvedená v kapitole 3.1 má určeny úkoly, které musí při vzniku mimořádné situace provést. Má definováno, **jak** to má provést, pokud se jedná o složitější úkol, **čím**, popřípadě je uvedena nějaká **poznámka**. Odkazuje také na ostatní karty katalogu opatření pro lepší orientaci. V tabulce č.2 je ukázka části obsahu této karty. Vzor tohoto katalogového listu, na který byla aplikována MS Vichřice naleznete v Příloze č.3.

Tabulka č.2 Část katalogového listu - Vichřice

Mimořádná situace Vichřice					č.3.1
Kdo	Činnost	Jak	čím	Poznámky	
Starosta	Krok č.1 – Obdržení zprávy o hrozbě Vichřice od ČHMÚ nebo prostřednictvím KOPIS				
	Krok č.2 – Aktivace systému varování, vyhlášení mimořádné situace	Prostřednictvím HZS	- sirény		
	Krok č.3 – Aktivace krizového štábu obce, vyzoomění velitelů JSDH, obecního úřadu, TS				
	Krok č.4 – Zjistit, zda se na území obce nekoná nějaká akce, popřípadě, zda se zde nezdržují cizinci	Kalendář akcí	-Poslat tým JSDH	Zajistit tlumočníka	
	Krok č.5 – Zajistit zveřejnění varovné zprávy na vývěsce, internetových stránkách obce			Varovná zpráva v kartě č.2 Vše viditelně označené!!!	

4.2.4 Karta nouzového přežití obyvatel

Karta obsahuje všechno dostupné nouzové a náhradní ubytování v obci, možné ubytovací kapacity, kontakty, možnosti stravování, hygienické nároky, možnosti zásobování a mnoho dalších informací potřebných pro zajištění nouzového přežití občanů. V tabulce č.3 je ukázka části karty. Vzor karty naleznete v příloze č.4.

Tabulka č.3 Část karty nouzového přežití obyvatel

Karta nouzového přežití obyvatel				č.4
Kontaktní údaje: NÁHRADNÍ UBYTOVÁNÍ				
Název a adresa:		PENSION KOUPALIŠTĚ; Ke koupališti 630, Bolatice 74723		
Kontaktní osoba:				
Tel: 553 655 188, 737 432 250,			Mail: penzionbolatice@seznam.cz	
Ubytovací kapacity:				
Počet lůžek:	16	Max. počet lůžek:	20	
Počet pokojů:	6	cena za osobu	200-250 Kč	
Stravování:	kapacita restaurace je 70 osob, teplá i studená kuchyně			
Hygienické podmínky:	wc a sprchy na každém pokoji			
Poznámky: k dispozici je fitness centrum, s cvičicím sálem, salónek pro až 50 osob, jedná se o areál víceúčelového koupaliště, 1 příjezdová cesta, parkoviště, venkovní posezení, travnatá plocha 5000m2				

4.2.5 Karta kontrolního seznamu

Tato karta obsahuje seznam kontrolních otázek, které by měly pomoci starostovi obce při rozhodování a zda na něco nezapomněl. Jedná se spíše o pomůcku pro pověřenou osobu, která se bude řešením MS zabývat (nemusí se jednat o starostu, ale např. jeho zástupce). Tato karta je obsahem Přílohy č.5.

4.2.6 Mapový podklad

Zde se jedná výhradně o kartu, která obsahuje mapový podklad obce s vyznačenými místy možných shromaždišť osob, náhradních a nouzových ubytování, kritické infrastruktury, nouzových služeb, míst, kde se zajišťují záchranné práce a také míst. s bezpečnostně významnou výrobou.

Seznam těchto míst předem definovala koncepce bezpečnosti. Jedná se o bezpečnostně významné objekty a ty se rozdělují do dvou kategorií. Objekty, které mají vliv na zvyšování rizika v obci a objekty, které slouží k jeho eliminaci. Objekty, které mají vliv na zvyšování rizika v obci se označují jako **objekty skupiny R (risk)** a objekty, které slouží k jeho eliminaci se označují jako **objekty skupiny S (safety)**. V tabulce č. 4 jsou uvedeny objekty skupiny R a S a jejich kategorizace.[3]

Tabulka č.4: Kategorizace bezpečnostně významných objektů [3]

Objekty skupiny R	Objekty skupiny S
Bezpečnostně významná výroba	Náhradní ubytování
Shromaždiště osob	Nouzové služby
Kritická infrastruktura	Záchranné práce

Jako mapový podklad je využita mapa Kumulovaného rizika Bolatice, kterou obhospodařuje HZS MSK. Karta je uvedena Příloze č.6.

4.3 Návod k použití katalogu a jeho další možné využití

Návod k použití katalogu není jeho součástí. Je jen pro potřebu této práce. Může být ale přílohou při jeho zveřejnění.

- 1) Katalog se využívá při možnosti výskytu již výskytu MS
- 2) V obsahu katalogu si vyhledáme MS, která nám hrozí či již nastala = *např. Vichřice, katalogový list 3 (j)*,
- 3) Dále postupujeme podle jeho obsahu = *např. Starosta – **Krok č.5** – Zajistí zveřejnění varovné zprávy na vývěsce, internetových stránkách obce.*
- 4) Je-li k dispozici odkaz na jinou část katalogu = *Poznámka: Text varovné zprávy je v kartě č.2=* nalistujeme si kartu č.2 a dále postupujeme podle ní
- 5) Karta kontrolního seznamu se používá na kontrolu, zaškrťávají se políčka na konci tabulky, pokud je úkol hotov
- 6) Celý katalog bude uložen na předem určeném a vyznačeném místě na obecním úřadě a bude vždy k dispozici. Nesmí být uzamčen, aby se předem vyloučila možná ztráta klíče, popřípadě nefunkčnost zámku.

Další možné využití katalogu:

- Pomůcka při vzdělávání zaměstnanců OÚ, právnických osob na území obce,
- Zveřejněním na internetových stránkách obce dojde ke zvýšení úrovně připravenosti občanů
- Možné využití i pro ostatní obce ORP, tedy zvýšení bezpečnosti okolních obcí

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala připraveností obce na mimořádnou situaci. Cílem této práce byl návrh katalogu opatření pro mimořádné situace v obci. Pro potřeby této práce se vycházelo z technických údajů obce Bolatice v Moravskoslezském kraji. Aby se mohl katalog vůbec vytvořit, musel být napřed definován současný stav bezpečnosti v obci a také způsob jakým se řeší tento problém jinde v republice. Zjistilo se, že jelikož bezpečnostní dokumentace není pro obce povinná, najde se jen několik málo obcí v republice, které něco podobného mají a používají to v praxi. Co se týče Bolatic, tato práce je první snahou o vytvoření nějaké pomůcky. Musí se ovšem dodat, že podmětem pro vytvoření práce byla Koncepce bezpečnosti obce Bolatice, kterou si nechala obec vypracovat na základě „Strategického plánu rozvoje obce Bolatice“. Obsahem této koncepce je analýza rizik, která byla pro tuto práci použita. V samotném závěru práce je již vytvořen návrh katalogu. Obsahuje kartu varování a informování, kartu varovných textů, s texty, majícími varovat a informovat všechny lidi na území obce, řící, co se stalo, jak se mají chovat, co vše udělat a co si pořídit pro zdolání vyhlášené situace. Dalšími jsou katalogové listy mimořádných situací, které popisují kdo, co, jak a čím má dělat při výskytu MS, karta nouzového přežití obyvatel obce - ta obsahuje nouzové a náhradní ubytování, stravování, nouzové dodávky potravin, vody a energií, kontrolní seznam, který je určen pro osobu zajišťující koordinaci a mající jí pomoci při rozhodování. Zároveň také eliminuje riziko možného opomenutí potřebného úkolu.

Přínosem této práce bude, vzhledem k tomu, že starosta obce neměl k dispozici žádné informace a musel improvizovat, určitě zrychlení celého průběhu řešení událostí (všechny potřebné informace na jednom místě). Také zkvalitní všechna poskytovaná opatření, varování proběhne v čas, občané budou lépe a rychleji informováni, případná evakuace se urychlí a podobně. Dojde i ke snížení případných ztrát na životech, majetku a k lepší ochraně životního prostředí. Ovšem řešení je nové, tedy nemáme odezvu. Katalog nebyl použit v praxi, jakékoliv závěry by proto byly předčasné. Co se týče dalšího využití katalogu, obec připravuje nové internetové stránky „Bezpečnost v obci“ a uveřejněním katalogu na těchto stránkách, ale i na jiných, bychom dali možnost občanům se předem lépe na mimořádné situace připravit (museli bychom zároveň upozornit na jejich umístění, rozsah a důvod). Katalog může najít také využití při různých školeních nejen zaměstnanců OÚ a orgánů obce, ale také právnických osob na území obce.

Na závěr jen už známé heslo vítězů, které už staletí používají mnohé organizace a vojenské jednotky. Je nejvýstižnější pro tuto práci a měli by ho mít na paměti jak sami představitelé obce tak i občané, a to „SEMPER PARATUS“ tedy „VŽDY PŘIPRAVEN“.

6 Seznam použité literatury

- [1] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [2] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ.: *Koncepce bezpečnosti obce Bolatice*, Schválená zastupitelstvem obce ve 11. zasedání ze dne 22. listopadu 2011. Vyd. 1. Bolatice: Obecní úřad Bolatice, 2011
- [4] *Koncepce Ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*: Schválená Usnesením Vlády č. 165 Ze Dne 25. února 2008. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008.
- [5] TRUBAČOVÁ, D. *Metodika zpracování plánu činnosti obce pro řešení mimořádných událostí*. Ostrava 2011. Diplomová práce na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Vedoucí diplomové práce Mgr. Miroslav Menšík.
- [6] Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje. *Krizový plán kraje – B.2 Katalog krizových opatření*. Dostupný z: <http://www.policka.org/soubory/secure/krizplan.pdf> [cit. 7. 3. 2012]
- [7] Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje. *Krizová karta obce - Metodika*. Dostupné z: http://www.hzmsk.cz/sklad/kraoo/publikace/018PKP_v_MSK.pdf [cit. 21. 2. 2012]
- [8] Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje. *Plán činnosti orgánů obce při vzniku mimořádné situace*. Dostupné z: http://www.firebrno.cz/uploads/HZS_vzor_plan_organu_obce_pri_MU.pdf [cit. 21. 2. 2012]
- [9] KRIZPORT, *Portál krizového řízení pro Jihomoravský kraj*. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/> [cit. 19. 3. 2012]
- [10] ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V. *Právní rámec krizového managementu - management záchranných prací*. Ostrava: SPBI, 2005. 97 s. ISBN 80-86634-55-8.
- [11] Metodický pokyn ke zpracování typových plánů pro řešení krizových situací, MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Č.j. PO-2690/PLA-2003

[12] Hasičský záchranný sbor České republiky, *Příručka pro školení starostů*, Praha 2011.
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/prirucky.aspx> [cit. 19. 3. 2012]

[13] Obec Bolatice, *Oficiální stránky obce Bolatice*. Bolatice 2012.
Dostupné z: <http://www.bolatice.cz/> [cit. 2. 4. 2012]

[14] NĚMCOVÁ, M. *Jsou obce připraveny na možné katastrofy?* [online]. Regionální deník http://www.denik.cz/z_domova/katastrofy_obce20080828.html [cit. 10.4.2012].

[15] ABC.cz, *Online slovník cizích slov*. Praha 2005-2006. Dostupné z: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=katalog [cit. 2. 4. 2012]

[16] *Povodňový plán obce Bolatice*, schváleno Radou obce v Bolaticích dne 9. 2. 2005 –č. uns. 191/55/n

7 Přehled obrázků a tabulek

Č. tab.	Název tabulky	Č. kap.	Str.
1	Katalogový list Vichřice	3.2.3	16
2	Část katalogového listu - Vichřice	4.2.3	22
3	Část karty nouzového přežití obyvatel	4.2.4	23
4	Kategorizace bezpečnostně významných objektů	4.2.6	23
Č. obr.	Název obrázku	Č. kap.	Str.
1	Matice rizik	4.1	19

8 Seznam zkratek

CO	Civilní ochrana
GŘ HZS	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru
HZS MSK	Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
MěP	Městská policie
MS	Mimořádná situace
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
OÚ	Obecní úřad
PČR	Policie České republiky

9 Seznam příloh

Příloha č.1 Karta varování a informování + telefonní seznam

Příloha č.2 Karta varovných textů

Příloha č.3 Katalogové listy opatření - Vichřice

Příloha č.4 Karta nouzového přežití obyvatel

Příloha č.5 Karta kontrolního seznamu

Příloha č.6 Mapový podklad + seznam objektů a míst

Součástí příloh je i CD s obsahem bakalářské práce a to včetně příloh.